

Til: Kulturdepartementet

Skriftlig innspill til ordning for etablerte kompanier

Ingri Fiksdal (f. 1982) jobber som koreograf basert i Oslo. Hun har produsert forestillinger siden 2006, først med produksjonsstøtte fra Norsk Kulturråd, i perioden 2015 - 18 med basisfinansiering fra Norsk Kulturråd, og fra 2019 - 22 med Kunstnerskapsfinansiering fra Norsk Kulturråd. Fiksdal har i gjennomsnitt produsert én forestilling per år siden 2012, og alle forestillinger turnerer i utstrakt nasjonalt og internasjonalt.

Basisfinansieringen har bidratt til en forutsigbar og stabil virksomhetsdrift for Fiksdal gjennom 8 år, noe som har ført til at man har kunnet utvikle et svært effektivt administrativt og produksjonsteknisk apparat bestående av to fast ansatte produsenter (1 årsverk), i tillegg til et stort antall kunstnere og kunstnerisk relaterte ansatte i midlertidige stillinger. Tilskuddet har gjort det mulig for Fiksdal å fokusere på kunstnerskapet i utstrakt grad, utvikle gode nettverk nasjonalt og internasjonalt bestående av co-produsenter, spillesteder og andre samarbeidspartnere, og kontinuerlig bedrive utadrettet virksomhet gjennom produksjon, distribusjon og formidling av produserte forestillinger nasjonalt og internasjonalt.

Dette innspillet er basert på erfaringer Ingri Fiksdal, og hennes produksjons- og administrative team har gjort seg gjennom årene med basis- og kunstnerskapsfinansiering.

Hvordan bør en ordning utformes for å gi etablerte scenekunstkompanier mer stabilitet og forutsigbarhet?

En forutsetning for å kunne drifte et kunstnerskap er en langsiktig økonomisk forutsigbarhet, som muliggjør at man kan tilknytte seg andre kunstnere, administrativt og produksjonstekniske medarbeidere.

Ideelt sett burde ordningen finansiere daglig drift, nye produksjoner og formidling av eksisterende produksjoner. Ordningen bør innrettes med langsiktige tilskudd i en periode på 7-10 år.

I en oppstartsfase med få midler kan det derimot kanskje være lurt å prioritere driftsmidler til flere grupper, slik at man kan fortsette å turnere eksisterende arbeid, videreføre samarbeid med produsent og opprettholde det lille man har av infrastruktur (regnskap og revisjon, leie av kontor og lager, nettside, m.m). Slik sikrer man at ikke allerede godt etablerte kompanier og kunstnerskap som står i fare for nedleggelse gjør det, og når ordningen er justert opp til et mer riktig økonomisk nivå, kan fullfinansiering være mulig.

Hvordan definerer du et etablert scenekunstkompani?

Et etablert kunstnerskap / scenekunstkompani bør ha jobbet aktivt i feltet i minst 10 år. Aktiviteten gjenspeiles gjennom høy kunstnerisk produksjon, formidling og distribusjon, i tillegg til utstrakt erfaring og anerkjennelse nasjonalt og internasjonalt.

Det bør være registrert som en juridisk enhet i Brønnøysundregistrene, og kunne vise til godkjente årsregnskap fra de 3 foregående år. Virksomheten må kunne vise til ryddige arbeidsforhold, hvor tilknyttede ansettes i henhold til AML.

Hvilke inngangskriterier bør en slik ordning ha? Uthev de fire kriteriene du mener er viktigst.

Virksomheten må kunne vise til nasjonal og internasjonal etterspørsel, og man må kunne vise til et visst volum når det gjelder nasjonal og internasjonal aktivitet gjennom de siste år. Dokumenterbar aktivitet og etterspørsel bidrar til å sikre at et mangfold av kunstneriske uttrykk / virksomheter har tilgang til ordningen,

da man vurderes som å ha høy kunstnerisk kvalitet av et stort antall samarbeidspartnere, aktører og spillesteder nasjonalt og internasjonalt.

Virksomheten må kunne vise til gjennomgående høy aktivitet i minimum 10 år, og i disse årene ha et høyt volum av produksjon, distribusjon og formidling. Man må samtidig kunne vise til at man har planlagt for høy aktivitet (produksjon, distribusjon og formidling) for den omsøkte perioden. Vi anser minimum én produksjon i gjennomsnitt per år som en måleenhet på høy produksjonstakt. En produksjon kan naturligvis utarte i mange forskjellige former, og ikke nødvendigvis som en standardisert scenekunst forestilling.

Virksomheten må kunne vise til ryddige arbeidsforhold som er i tråd med norsk regelverk generelt og AML spesielt. Virksomheten bør også følge gjeldende bransjestandard (f.eks tariffavtaler Norske Dansekunstnere og Norsk Skuespillerforbund har med Spekter for institusjoner i scenekunstheltet), slik at ansatte følger et adekvat lønnsnivå og har gode arbeidsforhold.

Foruten kriterier, hva slags innretning bør en slik ordning ha? Hvordan kan sirkulasjon i ordningen sikres, bør det være en exit-dimensjon og i så fall hvordan, bør kriteriene være objektive eller kvalitative – eller begge deler, etc.

Virksomheten må vurderes gjennom årlig rapportering basert på kvalitative og objektive kriterier, og gjennomgå årlig evaluering. En grundigere evaluering bør skje 2 år før omsøkt periode løper ut (om tilskudd gis for et gitt antall år), og varsel om bortfall av tilskudd må gis minimum 1 år før periode er over, slik at man har mulighet til å enten endre virksomhetens drift i tråd med kriterier, eller ha mulighet til å avvikle virksomheten på en juridisk og ryddig måte. Slik f.eks kunstnerskapsordningen i dag er innordnet bidrar overhodet ikke til forutsigbarhet og stabilitet, og fører i verste fall at ansatte sies opp, og driften avvikles i strid med normer og regler.

Kriterier for ordningen må samsvare ved inngang og mulig utgang av ordningen. Man må vurderes i henhold til omsøkte midler på et objektivt og kvalitativt nivå. Dette betyr at den enkelte virksomhet vurderes på noen faste kriterier, men også må vurderes på særskilt grunnlag i henhold til omsøkt og planlagt aktivitet.

Virksomheten må kunne vise til at den gjennomfører høy aktivitet knyttet til produksjon, distribusjon og formidling, og at dette samsvarer med den omsøkte aktiviteten. Den må kunne dokumentere fremtidig høy aktivitet og etterspørsel gjennom inngåtte avtaler med co-produsenter, spillesteder og andre samarbeidspartnere.

Virksomheten må kunne vise til høy kunstnerisk kvalitet uavhengig av sjanger, kunstnerisk uttrykk og nedslagsfelt.

Virksomheten må kunne vise til ryddige arbeidsforhold, godkjente årsregnskap, og benytte tilskudd i tråd med søknad.

Bør tildelte midler inkludere produksjonsmidler, eller bør produksjonsmidler holdes utenfor (eks at det kan søkes om midler til produksjon f.eks fra Norsk kulturråd eller andre)?

Ordnningen burde ideelt sett fullfinansiere virksomhetens drift, hvilket inkluderer daglig drift, nye produksjoner og formidling av eksisterende produksjoner. Vi mener at det er fullfinansiering som vil bidra til en forutsigbar og stabil virksomhet, og som muliggjør at virksomheten kan svare på objektive og kvalitative kriterier. Om disse virksomhetene også må søke Norsk kulturråd eller andre, vil man kun opprettholde det store presset som er på disse ordningene, og man vil ikke bedre forholdene som er i de frie danse- og scenekunstheltet.

Det er ikke realistisk at en ordning kan gi tilskudd til alle som kvalifiserer, eller vokse i takt med behovet. Bør ordningen innrettes slik at noen få får litt høyere tilskudd eller bør avsetningen tildeles flere med noe lavere tilskudd.

Denne ordningen må naturlig nok sees i sammenheng med andre ordninger og mulige andre tiltak, og at man derfor i en opptrappingsfase kanskje må tildele lavere tilskudd til flere for å sikre videre eksistens av flere etablerte kompanier som nå står i fare for å nedlegges. På sikt må ordningen fullfinansiere de kompaniene / kunstnerskapene som innvilges tilskudd, og dette vil nok også føre til at færre får mye!